

Warszawa, 24 września 2018 r.

PREZES

URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

Maciej Bando

DRR.WRG.7129.4.2018.ŁWę

DECYZJA

Na podstawie art. 46 ust. 4 w związku z art. 46 ust. 3 i 5 oraz art. 45 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (Dz. Urz. UE Nr L91 z 27.3.2014, s. 15), w związku z art. 23 ust. 2 pkt 11a oraz z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755, 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629 i 1637 ze zm.), a także art. 104 § 1 i 2 oraz art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257, tekst jednolity, ze zm.)

po rozpatrzeniu wniosku

przedsiębiorstwa Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie o wydanie decyzji w przedmiocie zatwierdzenia „Sprawozdania dotyczącego planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM S.A. środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych”, stanowiącego załącznik do pisma z dnia 4 czerwca 2018 r., znak: PK.070.8.2014.92 i zmienionego pismem z dnia 27 lipca 2018 r. znak: PK.070.8.2014.99,

zatwierdzam

przedłożone „Sprawozdanie dotyczące planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM S.A. środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych”, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszej decyzji do stosowania na okres od godziny 6:00 dnia 1 października 2018 r. do godziny 6:00 dnia 1 kwietnia 2019 r.

UZASADNIENIE

W dniu 16 kwietnia 2014 r. weszło w życie Rozporządzenie Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (zwane dalej „Rozporządzeniem 312/2014”). Rozporządzenie 312/2014 wprowadza przepisy z zakresu zasad bilansowania gazu w sieciach przesyłowych, w tym m.in. nakłada szereg obowiązków na operatorów systemów przesyłowych gazu ziemnego. Art. 45 ust. 1 Rozporządzenia 312/2014 dopuszcza możliwość wdrożenia przez operatora systemów przesyłowych (dalej: „OSP”) odpowiednich środków tymczasowych w przypadku braku dostatecznej płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych. Szczegółowe przepisy w zakresie wykorzystania ww. środków tymczasowych przez OSP znajdują się w rozdziale X (art. 45-50) Rozporządzenia 312/2014.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 11a) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755, 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629 i 1637 ze zm., zwanej dalej: „ustawą Prawo energetyczne”) do obowiązków Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (zwanego dalej: „Prezesem URE”) należy wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (zwanego dalej: „Rozporządzeniem 715/2009”), a także wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009. Rozporządzenie 312/2014 należy do rozporządzeń wymienionych w art. 8 ust. 6 Rozporządzenia 715/2009. Nie ulega również wątpliwości, że w pojęciu obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 Rozporządzenia 715/2009 mieści się obowiązek zatwierdzenia sprawozdania dotyczącego stosowania środków tymczasowych, o którym mowa w art. 46 ust. 1 Rozporządzenia 312/2014.

Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 46 ust. 3 Rozporządzenia 312/2014 Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (zwany dalej „Wnioskodawcą” lub „GAZ-SYSTEM S.A.”) wystąpił do Prezesa URE z wnioskiem z dnia 4 czerwca 2018 r., znak: PK.070.8.2014.92, który wpłynął do Prezesa URE w dniu 6 czerwca 2018 r., o zatwierdzenie „Sprawozdania dotyczącego planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM S.A. środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych” (zwanego dalej „Sprawozdaniem”). Do wniosku został dołączony projekt Sprawozdania. Wnioskodawca, działając w oparciu o art. 46 ust. 2 Rozporządzenia 312/2014, przeprowadził w dniach 14 – 25 maja 2018 r. konsultacje proponowanego Sprawozdania z zainteresowanymi stronami, których wyniki przekazał Prezesowi URE.

Prezes URE, po analizie przedstawionego projektu Sprawozdania oraz zgłoszonych przez uczestników rynku uwagach w ramach ww. konsultacji, w piśmie z dnia 23 lipca 2018 r., znak: DRR.WRG.7129.4.2018.ŁWę wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia oraz dokonania stosownych zmian w Sprawozdaniu, jak również do złożenia wyjaśnień i przekazania informacji koniecznych do wydania rozstrzygnięcia w sprawie. W piśmie z dnia 27 lipca 2018 r. znak: PK.070.8.2014.99, które wpłynęło do Prezesa URE w dniu 6 sierpnia 2018 r. Wnioskodawca odniósł się do uwag Prezesa URE oraz poinformował o ich uwzględnieniu, a także przedstawił wymagane informacje oraz wyjaśnienia w zakresie uwag nieuwzględnionych. Jednocześnie Wnioskodawca przedłożył wraz z tym pismem kolejny projekt Sprawozdania w skorygowanym brzmieniu, który stanowi przedmiot

niniejszego rozstrzygnięcia. Wraz z pismem z dnia 27 lipca 2018 r. została także złożona anglojęzyczna wersja Sprawozdania celem przeprowadzenia konsultacji z organami regulacyjnymi sąsiednich Państw Członkowskich UE.

Mając na uwadze art. 46 ust. 5 w związku z art. 27 ust. 2 Rozporządzenia 312/2014 Prezes URE przekazał projekt Sprawozdania do konsultacji z organami regulacyjnymi sąsiednich państw członkowskich UE tj. Republiki Litewskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Słowackiej oraz Republiki Federalnej Niemiec. Organy regulacyjne sąsiednich Państw Członkowskich UE mogły zgłaszać uwagi do Sprawozdania pomiędzy 13 sierpnia 2018 r. a 31 sierpnia 2018 r. W toku konsultacji do Prezesa URE nie wpłynęły uwagi tych organów. Prezes URE otrzymał jedynie odpowiedź od organu regulacyjnego Republiki Litewskiej, który przekazał informację, że nie zgłasza uwag do Sprawozdania.

W toku niniejszego postępowania Prezes URE zważył, co następuje:

Rozporządzenie 312/2014 ustanawia kodeks sieci, który zgodnie z treścią art. 1 określa zasady bilansowania gazu, w tym zasady dotyczące procedur nominacji, opłat za niezbilansowanie, procedur rozliczeniowych związanych z opłatą za niezbilansowanie dobowe oraz bilansowania operacyjnego między sieciami operatorów systemów przesyłowych. Rozporządzenie to wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z pkt. 8 preambuły do Rozporządzenia 312/2014 dokument ten został przyjęty na podstawie przepisów Rozporządzenia 715/2009 oraz uzupełnia to rozporządzenie i stanowi jego integralną część. Odniesienia do Rozporządzenia 715/2009 w innych aktach prawnych należy rozumieć jako odniesienia do Rozporządzenia 312/2014. Zgodnie z art. 53 zd. 2 Rozporządzenia 312/2014, nie naruszając przepisów art. 28, art. 33 ust. 5, art. 38 ust. 1, art. 45 ust. 4, art. 46 ust. 3, art. 51 i 52, rozporządzenie to stosuje się od dnia 1 października 2015 r.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 Rozporządzenia 312/2014 w przypadku braku dostatecznej płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych operatorzy systemów przesyłowych wdrażają odpowiednie środki tymczasowe, o których mowa w art. 47-50 tego rozporządzenia. Wykorzystanie środków tymczasowych ma na celu poprawę płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych, a w konsekwencji ma umożliwić pełne wdrożenie Rozporządzenia 312/2014 w horyzoncie pięcioletnim. Zgodnie z art. 46 ust. 1 Rozporządzenia 312/2014, jeżeli OSP przewiduje wprowadzenie stosowania środków tymczasowych, ma on obowiązek przygotować sprawozdanie zawierające:

- 1) opis stanu rozwoju i płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych w chwili sporządzania sprawozdania, zawierający następujące informacje, (o ile OSP dysponuje nimi):
 - a) liczbę transakcji zawartych w wirtualnym punkcie obrotu oraz liczbę transakcji ogółem;
 - b) różnice w cenie pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży oraz wolumeny ofert kupna i sprzedaży;
 - c) liczbę uczestników rynku mających dostęp do hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych;
 - d) liczbę uczestników rynku, którzy byli aktywni na hurtowym rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych w ustalonym okresie czasu;
- 2) środki tymczasowe, które mają być zastosowane;
- 3) uzasadnienie stosowania środków tymczasowych;

- a) wyjaśnienie, dlaczego środki tymczasowe są wymagane ze względu na stan rozwoju hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych;
 - b) ocenę dotyczącą tego, w jaki sposób środki tymczasowe zwiększą płynność hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych;
- 4) określenie działań, które zostaną podjęte w celu wycofania środków tymczasowych, w tym kryteria dotyczące podejmowania tych działań, i oszacowanie dotyczące ich harmonogramu.

Proponowane przez operatorów systemów przesyłowych sprawozdanie podlega konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz jest przedstawiane krajowemu organowi regulacyjnemu w celu jego zatwierdzenia. Pierwsze sprawozdanie powinno zostać przedłożone do dnia 16 października 2014 r. (art. 46 ust. 2-4 Rozporządzenia 312/2014). Kolejne sprawozdania, zawierające w razie takiej potrzeby jego aktualizacje, przedstawiane są corocznie. Decyzja Prezesa URE z dnia 10 czerwca 2015 r. znak DRR-7129-2(13)/2014/2015/AN/MSi zatwierdzająca „Sprawozdanie dotyczące planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM S.A. środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych” obowiązała w okresie od godziny 6:00 dnia 1 października 2015 r. do godziny 6:00 dnia 1 października 2016 r. Pismem z dnia 15 lipca 2016 r. znak: PK.070.8.2014/57 GAZ-SYSTEM S.A. złożył wniosek o zatwierdzenie kolejnej wersji „Sprawozdania dotyczącego planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM S.A. środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych”. Decyzją z dnia 30 września 2016 r., znak: DRR.WIR.7129.4.1.2016.JF Prezes URE zatwierdził przedłożone przez GAZ-SYSTEM S.A. sprawozdanie. Zgodnie z rozstrzygnięciem wydanym przez Prezesa URE decyzja ta obowiązywała w okresie od godziny 6:00 dnia 1 października 2016 r. do godziny 6:00 dnia 1 października 2017 r. Następnie decyzją z dnia 29 września 2017 r. znak: DRR.WRG.7129.7.2017.ŁWę Prezes URE zatwierdził sprawozdanie dotyczące stosowania środków tymczasowych na okres od godziny 6:00 dnia 1 października 2017 r. do godziny 6:00 dnia 1 października 2018 r.

Możliwymi do zastosowania przez operatora systemu przesyłowego środkami tymczasowymi są:

- 1) platforma rynku bilansującego, która oznacza platformę obrotu, na której OSP jest uczestnikiem obrotu w odniesieniu do wszystkich transakcji. Platformę rynku bilansującego ustanawia się dla celów bilansowania operatora systemu przesyłowego (art. 47 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 6) Rozporządzenia 312/2014). Przesłankami zastosowania niniejszego środka tymczasowego jest przewidywana lub realna niedostateczna płynność hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych, lub też brak możliwości zamówienia na rynku, na racjonalnych warunkach, wymaganych przez Wnioskodawcę produktów na określony okres i produktów związanych z lokalizacją;
- 2) rozwiązanie alternatywne do platformy rynku bilansującego, które dopuszcza możliwość wykorzystania usług bilansujących w przypadku, gdy OSP może wykazać, że na skutek niedostatecznej przepustowości połączeń wzajemnych pomiędzy obszarami bilansowania platforma rynku bilansującego nie jest w stanie zwiększać płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych ani umożliwiać mu podejmowania efektywnych działań bilansujących (art. 48 Rozporządzenia 312/2014);
- 3) tymczasowa opłata za niezbilansowanie, która zastępuje metodę kalkulacji opłaty za niezbilansowanie dobowe, o której mowa w rozdziale V Rozporządzenia 312/2014. Opłata ta

może być ustalana na podstawie ceny administrowanej, wskaźnika zastępującego cenę rynkową lub ceny ustalonej w oparciu o transakcje zawarte na platformie rynku bilansującego.

- 4) tolerancja, której poziom określa maksymalną ilość gazu, która może zostać zakupiona lub sprzedana przez każdego użytkownika sieci po średnioważonej cenie. Stosowanie tolerancji może zmniejszyć narażenie użytkownika sieci na koszty finansowe z tytułu stosowania krańcowej ceny sprzedaży lub krańcowej ceny kupna w odniesieniu do części lub całości ilości niezbilansowania dobowego tego użytkownika sieci dla danej doby gazowej. Zgodnie z art. 50 ust. 2 Rozporządzenia 312/2014 tolerancja jest stosowana na następujących zasadach:
- a) w odniesieniu do ilości niezbilansowania dobowego użytkowników sieci;
 - b) w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny;
 - c) tylko w koniecznym zakresie i tylko przez tak krótki okres, jak jest to konieczne.

Tolerancja może być stosowana tylko w przypadku, gdy użytkownicy sieci nie mają dostępu do:

- a) hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych mającego dostateczną płynność;
- b) gazu potrzebnego do zaspokojenia potrzeb wynikających z krótkookresowych wahań popytu lub podaży; lub
- c) dostatecznych informacji dotyczących ilości dostarczanych i ilości odbieranych przez użytkowników sieci.

Tolerancja może być stosowana w odniesieniu do ilości niezbilansowania dobowego użytkowników sieci, w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny oraz tylko w zakresie i przez tak krótki okres, jak jest to konieczne. Poziom tolerancji powinien być ustalany w taki sposób, aby (1) odzwierciedlał elastyczność sieci przesyłowej i potrzeby użytkownika sieci; (2) odzwierciedlał poziom ryzyka, które wiąże się dla użytkownika sieci z zarządzaniem saldem ilości dostarczanych i ilości odbieranych przez niego; (3) nie osłabiał rozwoju hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych; (4) nie powodował nadmiernie wysokiego wzrostu kosztów ponoszonych przez OSP z tytułu działań bilansujących (art. 50 ust. 5 Rozporządzenia 312/2014). Jeżeli pozostaje pewna ilość gazu, która stanowi ilość niezbilansowania dobowego każdego użytkownika sieci przekraczającą poziom tolerancji, jest ona sprzedawana po krańcowej cenie sprzedaży lub kupowana po krańcowej cenie kupna (art. 50 ust. 4 Rozporządzenia 312/2014).

Wnioskodawca posiada koncesję na przesyłanie paliw gazowych do 31 grudnia 2030 r. udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2004 r. Nr PPG/95/6154/W/2/2004/MS z późniejszymi zmianami. Przedmiotem powyższej koncesji jest wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na przesyłaniu paliw gazowych sieciami przesyłowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezes URE decyzją z dnia 23 czerwca 2006 r., znak: DPE-47-4(2)/6154/2006/BT z późniejszymi zmianami wyznaczył GAZ-SYSTEM S.A. operatorem systemu przesyłowego gazowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres do dnia 31 grudnia 2030 r. Zakresem tej decyzji zostały objęte należące do Wnioskodawcy sieci przesyłowe w obszarze krajowego systemu przesyłowego gazu wysokometanowego (dalej: „KSP_{WM}”) oraz w obszarze krajowego systemu przesyłowego gazu zaazotowanego (dalej: „KSP_{ZA}”).

Ponadto, Prezes URE decyzją z dnia 17 listopada 2010 r., znak: DPE-4720-4(8)/2010/ 6154/BT wyznaczył z urzędu GAZ-SYSTEM S.A. operatorem systemu przesyłowego Polskiego Odcinka Systemu Gazociągów Tranzytowych Jamał-Europa Zachodnia (dalej: „SGT”) na okres do dnia 31

grudnia 2025 r. Właścicielem tej sieci gazowej jest spółka System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

Przedłożone, do zatwierdzenia przez Prezesa URE, Sprawozdanie przewiduje stosowanie następujących środków tymczasowych:

1. w odniesieniu do obszaru bilansowania obejmującego KSP_{WM} – platformę rynku bilansującego oraz tolerancję;
2. w odniesieniu do obszaru bilansowania obejmującego KSP_{ZA} – platformę rynku bilansującego oraz tymczasową opłatę za niezbilansowanie;
3. w odniesieniu do obszaru bilansowania SGT – platformę rynku bilansującego oraz tymczasową opłatę za niezbilansowanie.

Po przeprowadzeniu analizy zebranego materiału dowodowego Prezes URE ustalił co następuje.

- I. Przedstawione do zatwierdzenia Sprawozdanie spełnia przesłanki określone w art. 46 Rozporządzenia 312/2014 oraz zostało poddane przez Wnioskodawcę procesowi konsultacji z zainteresowanymi stronami.
- II. Zastosowanie środków tymczasowych przewidzianych do dalszego stosowania zgodnie ze Sprawozdaniem jest uzasadnione we wszystkich obszarach bilansowania systemu gazowego w Polsce, tj. w obszarze bilansowania:
 - a. KSP_{WM};
 - b. KSP_{ZA};
 - c. SGT;

Ad. I

Wnioskodawca, jako wyznaczony operator dla Krajowego Systemu Przesyłowego oraz obszaru bilansowania SGT, był uprawniony do przedłożenia Sprawozdania do zatwierdzenia przez Prezesa URE, zgodnie z art. 46 Rozporządzenia 312/2014. Sprawozdanie zawiera wymagane przez art. 46 ust. 1 Rozporządzenia 312/2014 elementy tj.:

- a) opis stanu rozwoju i płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych z chwili jego sporządzenia. W tym zakresie wskazuje ono liczbę transakcji krótkoterminowych dla Rynku Dnia Następnego (dalej: „RDNg”) oraz Rynku Dnia Bieżącego (dalej: „RDBg”) zrealizowanych na giełdzie gazu prowadzonej przez Towarową Giełdę Energii S.A. (dalej: „Giełda Gazu”), liczbę uczestników rynku mających dostęp do hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych oraz liczbę uczestników rynku, którzy byli aktywni na hurtowym rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych. Sprawozdanie nie zawiera informacji w zakresie różnic w cenie pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży oraz dotyczącej wolumenu ofert kupna i sprzedaży. Zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. a) punkt (i) i (ii) Rozporządzenia 312/2014, jeżeli Wnioskodawca dysponuje takimi informacjami, w Sprawozdaniu powinny zostać zawarte informacje o liczbie transakcji zawartych w wirtualnym punkcie obrotu oraz liczbie transakcji ogółem oraz różnicach w cenie pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży oraz wolumenem ofert kupna i sprzedaży. Wnioskodawca

oświadczył w Sprawozdaniu, że nie dysponuje informacjami dotyczącymi łącznej liczby transakcji w punkcie wirtualny oraz o różnicach w cenie pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży.

- b) wskazuje środki tymczasowe, które mają być zastosowane (zagadnienie to jest szerzej opisane w Ad. II niniejszej decyzji);
- c) uzasadnienie stosowania środków tymczasowych (zagadnienie to jest szerzej opisane w Ad. II niniejszej decyzji);
- d) określenie działań, które zostaną podjęte w celu wycofania środków tymczasowych, w tym kryteria dotyczące podejmowania tych działań, i oszacowanie dotyczące ich harmonogramu (zagadnienie to jest szerzej opisane w Ad. II niniejszej decyzji).

Projekt Sprawozdania został skonsultowany przez Wnioskodawcę z zainteresowanymi stronami.

Sprawozdanie przewiduje zakończenie stosowania środków tymczasowych w dniu 1 kwietnia 2019 r. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 45 ust. 4 Rozporządzenia 312/2014 zatwierdzone przez Prezesa URE sprawozdanie musi przewidywać zakończenie środków tymczasowych nie później niż po upływie 5 lat od wejścia w życie tego rozporządzenia. Ostatnim dniem, w którym środki tymczasowe mogą być stosowane, jest 16 kwietnia 2019 r. Wnioskodawca zaproponował zaprzestanie stosowania środków tymczasowych w dniu 1 kwietnia 2019 r.

Podjmując decyzję o zatwierdzeniu Sprawozdania, Prezes URE dokonał oceny stanowiska Wnioskodawcy przedstawionego w Sprawozdaniu pod kątem jego wpływu na harmonizację systemów bilansowania, ułatwienie integracji rynku oraz zapewnienie niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i efektywnego funkcjonowania rynku gazu. W ocenie Prezesa URE stosowanie środków tymczasowych nie będzie miało negatywnego wpływu na harmonizację obszarów bilansowania. Stosowanie tolerancji niewątpliwie przyczynia się do zwiększenia liczby uczestników rynku gazu, ponieważ jak stwierdził Wnioskodawca w Sprawozdaniu ułatwia to wejście na rynek nowym uczestnikom. Zwiększenie liczby uczestników oraz obrotów na giełdzie gazu skutkuje również ułatwieniem integracji rynku. Środki tymczasowe stosowane są w oparciu o niedyskryminacyjne zasady i przyczyniają się do zwiększenia konkurencji na rynku gazu. GAZ-SYSTEM S.A. również może podejmować skuteczne działania poprawiające efektywne funkcjonowanie rynku, przede wszystkim poprzez możliwość dokonywania transakcji na platformie rynku bilansującego.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia 312/2014 Wnioskodawca wskazał w Sprawozdaniu funkcjonujący w ramach Giełdy Gazu RDNg oraz RDBg, jako rynki, na których przeprowadza się transakcje bilansujące. Na platformie handlowej Giełdy Gazu Wnioskodawca prowadzi działania mające na celu fizyczne bilansowanie systemu przesyłowego. Platforma rynku bilansującego do chwili jej wycofania w poszczególnych obszarach bilansowania wykorzystywana będzie jako rynek rezerwowy, w przypadku braku płynności na rynkach krótkoterminowych Giełdy Gazu. Utrzymanie przez wskazany w Sprawozdaniu okres platformy rynku bilansującego nie będzie miało znaczącego wpływu na płynność Giełdy Gazu, zważywszy na fakt, że platforma rynku bilansującego stanowić będzie jedynie środek uzupełniający.

Ad. II a)

W zakresie **krajowego systemu przesyłowego gazu wysokometanowego - KSPwm** Sprawozdanie przewiduje zastosowanie środków tymczasowych w postaci platformy rynku

bilansującego oraz tolerancji. Szczegółowy opis tych środków został zawarty w treści Sprawozdania, które stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Wnioskodawca wskazał w Sprawozdaniu kryteria warunkujące wycofanie środków tymczasowych. Zgodnie ze Sprawozdaniem środki tymczasowe mogą zostać wycofane, jeżeli:

- rynek produktów krótkoterminowych osiągnie roczny wskaźnik płynności krótkoterminowej na poziomie zbliżonym do poziomu osiągniętego na rynkach ościennych;
- możliwe będzie prowadzenie obrotu na rynkach krótkoterminowych przez 22 godziny w ciągu doby przez 7 dni w tygodniu;
- na platformie obrotu dostępne będą produkty lokalizowane.

Ponadto, Wnioskodawca wskazał, że środki tymczasowe mogą być wycofane, jeżeli uzyska on dostęp do narzędzi służących do bilansowania, które pozwolą na osiągnięcie analogicznych efektów. Kryteria warunkujące wycofanie środków tymczasowych nawiązują do ogólnej przesłanki pozwalającej wprowadzić przez Wnioskodawcę środki tymczasowe. Zgodnie bowiem z art. 45 ust. 1 rozporządzenia 312/2014 w przypadku braku dostatecznej płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych operatorzy systemu przesyłowego wdrażają odpowiednie środki tymczasowe, o których mowa w art. 47-50 rozporządzenia 312/2014.

Ponieważ nie zostało spełnione kryterium dostępności produktów lokalizowanych w obszarze bilansowania KSPwM, które zostało wskazane w decyzji Prezesa URE z dnia 29 września 2017 r., znak: DRR.WRG.7129.7.2017.ŁWę, Wnioskodawca zdecydował o stosowaniu środków tymczasowych do dnia 1 kwietnia 2019 r.

Zastosowanie platformy rynku bilansującego uzasadnione jest brakiem dostępności produktów związanych z lokalizacją na Giełdzie Gazu oraz ograniczonym czasem trwania sesji na Giełdzie Gazu w ciągu doby gazowej. Stosowanie środka tymczasowego w postaci platformy rynku bilansującego ograniczone jest wyłącznie do produktów lokalizowanych dotyczących połączeń międzysystemowych znajdujących się poza obszarem UE. Platforma rynku bilansującego zwiększa bezpieczeństwo bilansowania systemu przesyłowego, nie mając jednocześnie negatywnego wpływu na płynność rynku hurtowego. Stosowanie platformy rynku bilansującego jako środka tymczasowego pozwoli na efektywne funkcjonowanie systemu gazowego dzięki możliwości korzystania na zasadach rynkowych z produktów lokalizowanych niezbędnych w procesie bilansowania fizycznego w sytuacjach nagłego niedoboru/nadmiaru paliwa gazowego w sieci przesyłowej.

Wskazać należy także, że obrót na Giełdzie Gazu w odniesieniu do RDNg, możliwy jest od godziny 09:00 do godziny 15:30, natomiast RDBg od godziny 8:00 do godziny 15:30. Obrotowi na Giełdzie Gazu nie podlegają produkty związane z lokalizacją, tj. dotyczące dostaw gazu w konkretnie wskazanych punktach wyjścia/wejścia do systemu gazowego.

Pełne wykorzystanie transakcji krótkoterminowych dla potrzeb bilansowania systemu przesyłowego zależy od przewidywalnej dostępności na Giełdzie Gazu odpowiednich ilości gazu, które pokrywać będą zapotrzebowanie uczestników rynku, jak i Wnioskodawcy. Konieczne jest także wydłużenie czasu trwania sesji na Giełdzie Gazu, w sposób umożliwiający Wnioskodawcy efektywną reakcję na zmianę zapotrzebowania użytkowników systemu gazowego w ciągu danej doby gazowej. Z uwagi na występowanie ograniczeń w poszczególnych obszarach systemu przesyłowego, konieczne może być również wprowadzenie do obrotu giełdowego produktów związanych z lokalizacją, tzn. produktów dotyczących dostaw gazu w konkretnie wskazanych punktach wyjścia/wejścia do systemu przesyłowego.

Zgodnie z wynikami przeprowadzonego postępowania dowodowego hurtowy rynek gazu dla transakcji krótkoterminowych, na który składa się RDNg oraz RDBg w ramach Giełdy Gazu, był rynkiem wykazującym dużą dynamikę wzrostu. Największą liczbę transakcji na RDBg odnotowano w październiku 2015 r. – zawarto wówczas ponad 7000 transakcji. Natomiast na RDNg znaczną liczbę transakcji odnotowano w styczniu, marcu, październiku i listopadzie 2016 r., oraz w lutym i marcu 2018 r. W roku gazowym 2017/2018 zaobserwowano pewien wzrost liczby transakcji na RDBg, jednakże w marcu nastąpił ich ponowny spadek. Ze wzrostem liczby transakcji wiąże się także wzrost wolumenu gazu, który był przedmiotem tych transakcji. W okresie od października 2016 r. można zauważyć wzrost wolumenów obrotu gazem na RDBg i RDNg. Szczególnie znaczący wzrost wolumenów zawartych transakcji nastąpił w lutym i marcu 2018 r. Związane jest to z występującymi pod koniec lutego i na początku marca 2018 bardzo niskimi temperaturami. Należy zauważyć, że wielkość wolumenów obrotu gazem na przestrzeni ostatnich trzech lat ma charakter sezonowy. W miesiącach zimowych można zaobserwować znaczący wzrost wolumenów, natomiast łączny wolumen transakcji znacząco zmniejsza się w okresie letnim.

Pozytywnie należy ocenić wzrost liczby uczestników obrotu na Giełdzie Gazu. Wprawdzie w okresie od października 2016 r. do marca 2018 r. można wskazać, że liczba uczestników utrzymuje się na stabilnym poziomie, z niewielką tendencją wzrostową, jednak biorąc pod uwagę okres od początku 2014 r. można zaobserwować kilkukrotny wzrost liczby uczestników obrotu. Liczba uczestników na rynku gazu ziemnego w obszarze bilansowania KSPwM od 2014 r. wzrosła bowiem z 59 do 132.

Jak wskazują przedstawione przez Wnioskodawcę wyliczenia płynność rynku przy wykorzystaniu wskaźnika *churn ratio* (iloraz wolumenu paliwa sprzedanego w transakcjach giełdowych i na rynku poza giełdowym do wolumenu paliwa gazowego faktycznie dostarczonego do punktów wyjścia z systemu przesyłowego) uległa obniżeniu. Najwyższy wskaźnik płynności *churn ratio* został osiągnięty w czerwcu 2015 r. i wynosił 3,18. Istotny wzrost można zaobserwować w sierpniu 2017 r., kiedy płynność wynosiła 1,77. W późniejszych miesiącach zanotowano spadek płynności rynków. Natomiast poziom wskaźnika płynności krótkoterminowej charakteryzuje się większą sezonowością. W miesiącach letnich można zaobserwować spadek wielkości tego współczynnika. Natomiast znaczący wzrost następuje w miesiącach zimowych. Niemniej należy podkreślić, że na przestrzeni lat 2014-2018 nastąpił trwały wzrost płynności krótkoterminowej. Wskazuje to na zwiększającą się rolę instrumentów krótkoterminowych w obrocie gazem ziemnym w obszarze bilansowania KSPwM. Szczegółowe analizy odnośnie płynności rynku zostały zawarte w Sprawozdaniu.

Powyższe dane wskazują, iż dla celów bilansowania systemu przesyłowego z wyłącznym wykorzystaniem transakcji giełdowych, konieczne jest zwiększenie obrotu w ramach transakcji krótkoterminowych na Giełdzie Gazu, rozszerzenie zakresu godzin funkcjonowania Giełdy Gazu w szerszym spektrum czasowym w ciągu doby przez siedem dni w tygodniu oraz wprowadzenie do obrotu na rynku krótkoterminowym produktów związanych z lokalizacją. Takie też działania zostały przewidziane przez Wnioskodawcę jako warunki wycofania zastosowanych środków tymczasowych w Sprawozdaniu. Wnioskodawca zadeklarował, że będzie prowadzić uzgodnienia z Giełdą Gazu zmierzające do udostępnienia na platformie obrotu produktów lokalizowanych w rozumieniu przepisów Rozporządzenia 312/2014. Do tego czasu uzasadnione jest stosowanie wskazanego przez Wnioskodawcę środka tymczasowego w postaci platformy rynku bilansującego dedykowanej dla produktów lokalizowanych w rozumieniu przepisów Rozporządzenia 312/2014. Mimo bowiem wzrostu płynności rynku produktów krótkoterminowych w obszarze bilansowania KSPwM Wnioskodawca nie ma nadal dostępu do produktów lokalizowanych pozwalających

prowadzić skuteczne działania bilansujące w punktach systemu przesyłowego na granicy wschodniej RP.

Zastosowanie tolerancji uzasadnione jest występowaniem ograniczeń dla użytkowników sieci w zakresie dostępności gazu potrzebnego dla zaspokojenia ich potrzeb wynikających z krótkookresowych wahań popytu lub podaży (art. 50 ust. 2 lit. b) Rozporządzenia 312/2014) oraz w zakresie dostępności informacji dotyczących ilości gazu dostarczanych/odbieranych przez użytkowników sieci w danej dobie gazowej (art. 50 ust. 2 lit. c) Rozporządzenia 312/2014).

Określenie tolerancji na poziomie 5% w pierwszym sprawozdaniu rocznym odpowiadało dotychczasowemu dobowemu limitowi niezbilansowania paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu przesyłowego gazowego, zgodnie z § 27 pkt 1) rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1059 ze zm.). Dodatkowo, wdrożenie przepisów Rozporządzenia 312/2014 z wykorzystaniem tolerancji miało ułatwić wejście na rynek nowym podmiotom, a w konsekwencji przełożyć się na wzrost liczby aktywnych podmiotów funkcjonujących na rynku krótkoterminowym na Giełdzie Gazu. Ponadto, poziom tolerancji wynoszący 5% został zastosowany w 2015 r. w celu umożliwienia uczestnikom rynku dostosowania się do regulacji Rozporządzenia 312/2014. W tym czasie uczestnicy rynku powinni podjąć działania adaptacyjne do stanu, w którym nie będzie dozwolone stosowanie środków tymczasowych w rozumieniu przepisów Rozporządzenia 312/2014 tj. najpóźniej po dniu 16 kwietnia 2019 r.

W zależności od rozwoju rynku gazu w Polsce, poziom tolerancji miał podlegać aktualizacji w kolejnych latach, co wynika z decyzji Prezesa URE z dnia 10 czerwca 2015 r. znak DRR-7129-2(13)/2014/2015/AN/MSi zatwierdzającej pierwsze Sprawozdanie dotyczące planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM S.A. środków tymczasowych. W roku gazowym 2016/2017 poziom tolerancji został jednak utrzymany na poziomie 5%.

W ocenie Prezesa URE w roku gazowym 2017/2018 zasadne było obniżenie poziomu tolerancji do 2,5%. Wnioskodawca, po konsultacjach z Prezesem URE zaproponował obniżenie poziomu tolerancji do poziomu 2,5% począwszy od 1 kwietnia 2018 r. Zdaniem Prezesa URE obniżenie tolerancji umożliwi uczestnikom rynku przygotowanie się do sytuacji, w której środki tymczasowe zgodnie z przepisami Rozporządzenia 312/2014 nie będą mogły być stosowane. Obniżenie poziomu tolerancji niezbilansowania uzasadnione było także stanowiskiem niektórych uczestników rynku zgłoszonym w trakcie przeprowadzanych przez GAZ-SYSTEM S.A. konsultacji w roku 2017. W ocenie niektórych uczestników rynku wysoki poziom tolerancji mógł zachęcać do utrzymywania niezbilansowania portfeli przez użytkowników systemu, a przez to negatywnie wpływać na poziom płynności rynku krótkoterminowego oraz koszty działań bilansujących podejmowanych przez GAZ-SYSTEM S.A.. W ocenie Prezesa URE zasadne jest dalsze utrzymanie tolerancji na poziomie 2,5%, ponieważ użytkownicy sieci nadal nie mają dostępu do dostatecznych informacji dotyczących ilości gazu przez nich dostarczanych i odbieranych (art. 50 ust. 1 lit c) Rozporządzenia 312/2014). Nie ulega wątpliwości, że niezbędna jest poprawa jakości danych operatywnych dostępnych dla użytkowników sieci. Bardziej dokładne dane przekazywane przez podmiot odpowiedzialny za prognozowanie umożliwią użytkownikom sieci dokładniejsze określenie ilości paliwa gazowego, które powinno zostać wprowadzone do systemu przesyłowego i następnie odebrane przez odbiorców. Należy również dać uczestnikom rynku odpowiedni okres przejściowy do adaptacji, umożliwiający w pierwszej kolejności wypracowanie mechanizmów pozwalających na wykorzystanie otrzymywanych danych w zakresie prognoz zużycia do podejmowania właściwych działań bilansujących. Ponadto, użytkownicy sieci nie mają dostępu do gazu potrzebnego do zaspokojenia potrzeb wynikających z krótkookresowych wahań popytu lub podaży (art. 50 ust. 1 lit

b) Rozporządzenia 312/2014). Analiza wskazująca na brak dostępu do gazu w sytuacji, gdy wystąpią krótkookresowe wahania popytu lub podaży została zawarta w Sprawozdaniu.

Zgodnie z przedłożonym przez Wnioskodawcę Sprawozdaniem na okres od dnia 1 października 2018 r., godz. 6:00 do dnia 1 kwietnia 2019 r., godz. 6:00 w obszarze bilansowania KSP_{WM} znajdują zatem zastosowanie środki tymczasowe w postaci platformy rynku bilansującego oraz tolerancji.

Ad. II b)

W odniesieniu do **krajowego systemu przesyłowego gazu zaazotowanego KSP_{ZA}** Sprawozdanie przewiduje zastosowanie środków tymczasowych w postaci platformy rynku bilansującego oraz tymczasowej opłaty za niezbilansowanie. Szczegółowy opis tych środków został zawarty w treści Sprawozdania, które stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Wnioskodawca wskazał w Sprawozdaniu kryteria warunkujące wycofanie środków tymczasowych. Zgodnie ze Sprawozdaniem środki tymczasowe mogą zostać wycofane, jeżeli:

- rynek produktów krótkoterminowych osiągnie roczny wskaźnik płynności krótkoterminowej na poziomie zbliżonym do poziomu osiągniętego na rynkach ościennych;
- możliwe będzie prowadzenie obrotu na rynkach krótkoterminowych przez 22 godziny w ciągu doby przez 7 dni w tygodniu;
- na platformie obrotu dostępne będą produkty lokalizowane.

Ponadto, Wnioskodawca wskazał, że środki tymczasowe mogą być wycofane, jeżeli uzyska on dostęp do narzędzi służących do bilansowania, które pozwolą na osiągnięcie analogicznych efektów. Kryteria warunkujące wycofanie środków tymczasowych nawiązują do ogólnej przesłanki pozwalającej wprowadzić przez Wnioskodawcę środki tymczasowe. Zgodnie bowiem z art. 45 ust. 1 rozporządzenia 312/2014 w przypadku braku dostatecznej płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych operatorzy systemu przesyłowego wdrażają odpowiednie środki tymczasowe, o których mowa w art. 47-50 rozporządzenia 312/2014.

Ponieważ kryteria wycofania środków tymczasowych w obszarze bilansowania KSP_{ZA} wskazane w decyzji Prezesa URE z dnia 29 września 2017 r., znak: DRR.WRG.7129.7.2017.ŁWę nie zostały spełnione, Wnioskodawca zdecydował o stosowaniu środków tymczasowych do dnia 1 kwietnia 2019 r.

Należy uznać za zasadne stanowisko Wnioskodawcy, że dalsze stosowanie środków tymczasowych w obszarze bilansowania KSP_{ZA} przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa w tym obszarze. W chwili obecnej w obszarze bilansowania KSP_{ZA} brak jest możliwości zakupu paliwa gazowego na cele bilansujące na platformie obrotu. Platforma rynku bilansującego umożliwia zatem Wnioskodawcy zakup lub sprzedaż paliwa gazowego na potrzeby bilansowania. Z wiadomości posiadanych przez Prezesa URE wynika, że prowadzone są prace nad umożliwieniem prowadzenia obrotu gazem zaazotowanym na platformie handlowej prowadzonej przez Giełdę Gazu. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że przed przewidywanym zakończeniem stosowania środków tymczasowych tj. przed dniem 1 kwietnia 2019 r. będzie możliwy obrót gazem zaazotowanym na platformie handlowej prowadzonej przez Giełdę Gazu.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 Rozporządzenia 312/2014 środek tymczasowy w postaci platformy rynku bilansującego może być stosowany, gdy hurtowy rynek gazu dla transakcji krótkoterminowych ma lub przewiduje się, że będzie mieć niedostateczną płynność, lub gdy produkty na określony okres i

produkty związane z lokalizacją wymagane przez operatora systemu przesyłowego nie mogą zostać zamówione na rynku na racjonalnych warunkach. Platforma jest ustanawiana do celów bilansowania operatora systemu przesyłowego. Na podstawie danych przedstawionych w Sprawozdaniu Prezes URE ocenił, iż obszar bilansowania KSP_{ZA} nadal wykazuje się niedostateczną płynnością. Przez niedostateczną płynność w danym obszarze bilansowania należy rozumieć sytuację, w której użytkownicy wprowadzający gaz do danego obszaru bilansowania nie mają możliwości bilansowania swoich portfeli bilansowych w oparciu o gaz zakupiony w ramach transakcji krótkoterminowych. Drugim przypadkiem, kiedy możliwe jest stosowanie środka tymczasowego w postaci platformy rynku bilansującego jest sytuacja dotycząca operatora systemu przesyłowego tj. gdy dla celów bilansowania fizycznego systemu przesyłowego niezbędna jest możliwość zamawiania przez operatora produktów na określony okres i produktów związanych z lokalizacją na racjonalnych warunkach. Przez brak możliwości zamawiania tych produktów na racjonalnych warunkach należy rozumieć zarówno sytuację, gdy produkty są dostępne dla operatora, jednak oferowana cena jest nieracjonalnie wysoka, jak i sytuację gdy OSP nie ma w ogólnie dostępu do tych produktów. W ocenie Prezesa URE również ta przesłanka warunkująca stosowanie platformy rynku bilansującego została spełniona. Należy stwierdzić, że w chwili obecnej w obszarze bilansowania KSP_{ZA} GAZ-SYSTEM S.A. nie ma możliwości zamawiania produktów na określony okres i produktów związanych z lokalizacją na racjonalnych warunkach.

Natomiast opłata z tytułu niezbilansowania stanowi mechanizm zapewniający rozliczenie niezbilansowania uczestników rynku w sytuacji braku płynności krótkoterminowego rynku gazu w tym obszarze. Tymczasowa opłata za niezbilansowanie została ustanowiona w wysokości uwzględniającej zasady określone w art. 22 ust. 6 Rozporządzenia 312/2014. Zgodnie z tym przepisem taka opłata powinna:

- a) zachęcać użytkowników sieci do bilansowania ilości dostarczanych przez nich i ilości przez nich odbieranych;
- b) być ustalana i stosowana w sposób niedyskryminacyjny, tak aby: (i) nie powstrzymywała od wejścia na rynek; (ii) nie utrudniała rozwoju konkurencyjnych rynków;
- c) nie mieć niekorzystnego wpływu na handel transgraniczny;
- d) nie prowadzić do nadmiernego narażenia użytkowników sieci na koszty finansowe z tytułu stosowania opłat za niezbilansowanie dobowe.

Tymczasowa opłata za niezbilansowanie została ustalona w taki sposób, aby zmniejszyć potencjalne ryzyko manipulacji na rynku.

Z dniem 1 marca 2016 r. w obszarze bilansowania KSP_{ZA} uruchomiony został punkt wirtualny, co umożliwi dokonywanie transakcji związanych z przenoszeniem prawa własności (w ramach transakcji na rynku pozagiełdowym). Wnioskodawca w roku gazowym 2017/2018 podjął starania mające na celu zaoferowanie przez podmiot prowadzący giełdę możliwości obrotu gazem zaazotowanym. Wnioskodawca w Sprawozdaniu wskazał, że będzie podejmować dalsze działania mające na celu doprowadzenie do uruchomienia przez Giełdę Gazu RDBg, a tym samym umożliwienia prowadzenia obrotu gazem w obszarze bilansowania KSP_{ZA}. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Prezesa URE w roku gazowym 2018/2019 Giełda Gazu rozpocznie oferowanie możliwości obrotu gazem zaazotowanym. Oznacza to, że w takiej sytuacji zostaną spełnione warunki przewidziane w art. 10 ust. 1 i 2 Rozporządzenia 312/2014. Będzie to pierwszy krok w kierunku powstania rynku gazu w obszarze bilansowania KSP_{ZA}. Jednakże prawdopodobieństwo, że rynek ten osiągnie znaczącą płynność przed dniem 1 kwietnia 2019 r. jest bardzo niewielkie. W związku z tym zasadne jest stosowanie środków tymczasowych w obszarze bilansowania KSP_{ZA} do kwietnia 2019 r.

Zgodnie z przedłożonym przez Wnioskodawcę Sprawozdaniem na okres od dnia 1 października 2018 r., godz. 6:00 do dnia 1 kwietnia 2019 r., godz. 6:00 w obszarze bilansowania KSP_{ZA} znajdują zatem zastosowanie środki tymczasowe w postaci platformy rynku bilansującego oraz tymczasowej opłaty za niezbilansowanie.

Ad. II c)

W zakresie znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **Polskiego Odcinka Systemu Gazociągów Tranzytowych Jamał - Europa („SGT”)** Sprawozdanie przewiduje zastosowanie środków tymczasowych w postaci platformy rynku bilansującego oraz tymczasowej opłaty za niezbilansowanie.

Wnioskodawca wskazał w Sprawozdaniu kryteria warunkujące wycofanie środków tymczasowych. Zgodnie ze Sprawozdaniem środki tymczasowe mogą zostać wycofane, jeżeli:

- rynek produktów krótkoterminowych osiągnie roczny wskaźnik płynności krótkoterminowej na poziomie zbliżonym do poziomu osiągniętego na rynkach ościennych;
- możliwe będzie prowadzenie obrotu na rynkach krótkoterminowych przez 22 godziny w ciągu doby przez 7 dni w tygodniu.

Ponadto, Wnioskodawca wskazał, że środki tymczasowe mogą być wycofane, jeżeli uzyska on dostęp do narzędzi służących do bilansowania, które pozwolą na osiągnięcie analogicznych efektów. Kryteria warunkujące wycofanie środków tymczasowych nawiązują do ogólnej przesłanki pozwalającej wprowadzić przez Wnioskodawcę środki tymczasowe. Zgodnie bowiem z art. 45 ust. 1 Rozporządzenia 312/2014 w przypadku braku dostatecznej płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych operatorzy systemu przesyłowego wdrażają odpowiednie środki tymczasowe, o których mowa w art. 47-50 Rozporządzenia 312/2014.

Ponieważ kryteria wycofania środków tymczasowych w obszarze bilansowania SGT wskazane w decyzji Prezesa URE z dnia 29 września 2017 r., znak: DRR.WRG.7129.7.2017.ŁWę nie zostały spełnione, Wnioskodawca zdecydował o stosowaniu środków tymczasowych do dnia 1 kwietnia 2019 r.

Dnia 1 marca 2016 r. został utworzony wirtualny punkt obrotu gazem umożliwiający użytkownikom sieci zawieranie transakcji przenoszących prawo własności gazu pomiędzy dwoma portfelami bilansowymi w obrębie obszaru bilansowania SGT. Obecnie brak jest możliwości wyznaczenia wskaźnika płynności krótkoterminowej dla SGT, ponieważ od marca 2016 r. do marca 2018 r. nie zawarto żadnej transakcji na rynku krótkoterminowym w obszarze bilansowania SGT (zarówno na giełdzie, jak i na rynku pozagiełdowym). Giełda Gazu prowadzi notowania na RDNg dla obszaru bilansowania SGT w godz. 9:00-15:30.

Należy zauważyć, że liczba uczestników rynku po okresie utrzymywania się na poziomie 26 począwszy od października 2017 r. spadła do najniższego poziomu wynoszącego 15. Na dzień 31 marca 2018 r. na rynku gazu w obszarze bilansowania SGT prowadziło działalność 17 uczestników tegoż rynku.

Należy uznać za zasadne stanowisko Wnioskodawcy, że dalsze stosowanie środków tymczasowych w obszarze bilansowania SGT przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa w tym obszarze. W obszarze bilansowania SGT możliwości zakupu paliwa gazowego na cele bilansujące są ograniczone. Platforma rynku bilansującego umożliwi zatem Wnioskodawcy zakup lub sprzedaż paliwa gazowego na potrzeby bilansowania w sytuacji niemożności dokonania transakcji na platformie handlowej z powodu braku ofert zarówno sprzedaży, jak i kupna. Zgodnie z art. 47 ust. 1

Rozporządzenia 312/2014 środek tymczasowy w postaci platformy rynku bilansującego może być stosowany, gdy hurtowy rynek gazu dla transakcji krótkoterminowych ma lub przewiduje się, że będzie mieć niedostateczną płynność, lub gdy produkty na określony okres i produkty związane z lokalizacją wymagane przez operatora systemu przesyłowego nie mogą zostać zamówione na rynku na racjonalnych warunkach. Platforma jest ustanawiana do celów bilansowania operatora systemu przesyłowego. Na podstawie danych przedstawionych w Sprawozdaniu Prezesa URE ocenił, że obszar bilansowania SGT nadal wykazuje się niedostateczną płynnością. W punkcie wirtualnym w obszarze bilansowania SGT dotychczas nie miała miejsca żadna transakcja mająca na celu przeniesienie własności paliwa gazowego. W ocenie Prezesa URE ta przesłanka warunkująca stosowanie platformy rynku bilansującego została spełniona.

Natomiast tymczasowa opłata z tytułu niezbilansowania stanowi mechanizm zapewniający rozliczenie z tytułu niezbilansowania uczestników rynku w sytuacji braku płynności na platformie obrotu funkcjonującej w tym obszarze bilansowania. Tymczasowa opłata za niezbilansowanie została ustanowiona w wysokości uwzględniającej zasady określone w art. 22 ust. 6 Rozporządzenia 312/2014. Zgodnie z tym przepisem taka opłata powinna:

- a) zachęcać użytkowników sieci do bilansowania ilości dostarczanych przez nich i ilości przez nich odbieranych;
- b) być ustalana i stosowana w sposób niedyskryminacyjny, tak aby: (i) nie powstrzymywała od wejścia na rynek; (ii) nie utrudniała rozwoju konkurencyjnych rynków;
- c) nie mieć niekorzystnego wpływu na handel transgraniczny;
- d) nie prowadzić do nadmiernego narażenia użytkowników sieci na koszty finansowe z tytułu stosowania opłat za niezbilansowanie dobowe.

Tymczasowa opłata za niezbilansowanie została ustalona w taki sposób, aby zmniejszyć potencjalne ryzyko manipulacji na rynku.

Rynek w obszarze bilansowania SGT cechuje się brakiem płynności obrotu. W związku z tym, iż w obszarze bilansowania SGT dotychczas nie miały miejsca transakcje w punkcie wirtualnym i prawdopodobieństwo, że powstanie płynny rynek w tym obszarze bilansowania przed dniem 1 kwietnia 2019 r. jest bardzo niskie, konieczne jest podjęcie innych kroków mających na celu realizację postanowień Rozporządzenia 312/2014. Przede wszystkim niezbędne będzie wprowadzenie do Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej Systemu Gazociągów Tranzytowych zasad wyznaczania ceny w oparciu o art. 22 rozporządzenia 312/2014 oraz dostosowanie tej Instrukcji do sytuacji, w której stosowanie środków tymczasowych nie będzie możliwe tj. po dniu 1 kwietnia 2019 r.

Wnioskodawca w Sprawozdaniu wskazał, że w celu wycofania środków tymczasowych w obszarze bilansowania SGT przed dniem 1 kwietnia 2019 r. będzie podejmować działania mające na celu doprowadzenie do uruchomienia przez Giełdę Gazu RDBg oraz umożliwienia prowadzenia obrotu gazem w obszarze bilansowania SGT w szerszym spektrum czasowym.

Zgodnie z przedłożonym przez Wnioskodawcę Sprawozdaniem na okres od dnia 1 października 2018 r., godz. 6:00 do dnia 1 kwietnia 2019 r., godz. 6:00 w obszarze bilansowania SGT znajdą zatem zastosowanie środki tymczasowe w postaci platformy rynku bilansującego oraz tymczasowej opłaty za niezbilansowanie.

W przedłożonym Prezesowi URE do zatwierdzenia Sprawozdaniu zostało zawarte uzasadnienie stosowania wyżej wymienionych środków tymczasowych, obejmujące wyjaśnienie, dlaczego środki tymczasowe są wymagane ze względu na stan rozwoju hurtowego rynku gazu dla transakcji

krótkoterminowych oraz ocenę dotyczącą tego, w jaki sposób środki tymczasowe zwiększą płynność hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych.

Rozstrzygnięcie jest zgodne z wnioskiem strony w brzmieniu nadanym pismem z dnia 27 lipca 2018 r., znak: PK.070.8.2014.99.

Zapisy Rozporządzenia 312/2014 regulujące zasady bilansowania gazu w sieciach przesyłowych, podlegają zastosowaniu począwszy od dnia 1 października 2015 r. Kolejne sprawozdania, zawierające w razie potrzeby aktualizacje Sprawozdania, przedstawiane są corocznie do zatwierdzenia przez Prezesa URE. W związku z końcem okresu obowiązywania decyzji Prezesa URE z dnia 29 września 2017 r. znak: DRR.WRG.7129.7.2017.ŁWę ustalonym na godzinę 6:00 dnia 1 października 2018 r., przedłożona do zatwierdzenia aktualizacja Sprawozdania będzie znajdować zastosowanie dla roku gazowego 2018/2019, jednak nie później niż do dnia 1 kwietnia 2019 r. i obowiązuje od godziny 6:00 dnia 1 października 2018 r. do godziny 6:00 dnia 1 kwietnia 2019 r.

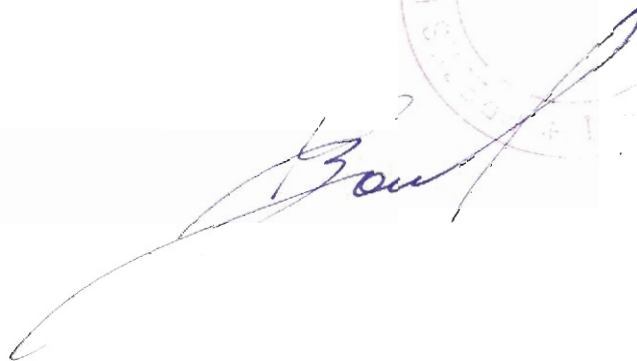
Mając powyższe na względzie, Prezes URE postanowił orzec jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK), za pośrednictwem Prezesa URE, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 ustawy Prawo energetyczne w związku z art. 479⁴⁶ pkt 1 i nast. Kodeksu postępowania cywilnego – j. t. Dz. U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.). Odwołanie należy przesłać na adres Urzędu Regulacji Energetyki, Al. Jerozolimskie 181, 02-222 Warszawa.
2. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, związane ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wnioski o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub części (art. 479⁴⁹ Kodeksu postępowania cywilnego).
3. Odwołanie od decyzji Prezesa URE podlega opłacie stałej w kwocie 100 złotych (art. 32 ust. 3 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – Dz. U. z 2016 r. poz. 623 ze zm.). Opłatę uiszcza się na konto bankowe Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych stosownie do przepisów art. 101 i następne ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do przepisu art. 117 Kodeksu postępowania cywilnego.
4. W trakcie trwania biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania do SOKiK wobec Prezesa URE (art. 127a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Uiszczono opłatę skarbową w wysokości 10 zł
na rachunek
95 1030 1508 0000 0005 5002 4055
Łukasz Wędziński - starszy specjalista
Łukasz Wędziński

Załącznik 1: „Sprawozdanie dotyczące planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM S.A. środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych”

Otrzymuje:

1. Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa
2. a/a